

služba trvá (srov. Boh. A 5972/26). Stížnost má ovšem pravdu, že manželé nepřestali býti narukováním manžely svých manželek, ale z toho nedá se ničeho dovoditi pro otázku nároků družek na důchod. Neboť nárok družek zákonodárce upravil jinak než nárok manželek. Ne každá družka nárok ten má, nýbrž jen ta, která aspoň rok nepřetržitě s tím, od něhož nárok odvozuje, žila.

Z úvah těch vyplývá, že žal. úřad nepochybil, když st-lce pro nedostatek předpokladů nepřetržitého ročního spolužití odepřel nárok na důchod odvozený podle § 15 zák. o požitcích vál. poškozců od Karla Č. Jde z nich také, že řízení netrpí vytýkanou vadou, kterou spatřuje stížnost v tom, že žal. úřad neprovedl důkazů st-lkou v odvolání navržených. Neboť skutková podstata, z níž vychází žal. úřad, že totiž Karel Č. v době od 7. října 1910 do 15. října 1913 konal aktivní (presenční) službu vojenskou a již 26. července 1914 nastoupil vojenskou službu válečnou, z níž se nevrátil, nikdy st-lkou nebyla popřena, a nepopírá ji ani stížnost. Nebylo tedy potřebí prováděti důkazy v odvolání nabídnuté, jimiž st-lka jen chtěla prokázati, že s Č. žila jako družka, což popřel úřad I. stolice. Nař. rozhodnutí však nárok její nezamítá proto, že nebyla družkou Č., nýbrž proto, že její spolužití s ním netrvalo nepřetržitě jeden rok.

Stížnost ve vývodech svých cituje i § 13 a § 14 zák. o požitcích vál. poškozců. Tato ustanovení týkají se však jedině vdov po mužích ve válce padlých a zemřelých, resp. vdov po invalidech, kdežto pro družky platí speciální ustanovení § 15. Nelze proto z ustanovení §§ 13 a 14 pro nárok dle § 15 vůbec ničeho dovoditi. Že by st-lka byla vdovou po muži ve válce padlém, to stížnost netvrdí a netvrdí ani způsobem v § 18 zák. o ss předepsaným, že povolení dané jí usnesením vlády užívati jména Č. má v zápětí, že nárok její má býti posuzován jako nárok vdovy a ne družky, a nevytýká ani, že žal. úřad na námitku tohoto obsahu, v odvolání obsaženou, nereagoval. Těmito otázkami se tedy nss zabývati nemůže.

Č. 12.212.

Váleční poškozců: I. Nebyl-li příjemce přeplacených požitků invalidního důchodu v dobré víře, lze požadovati vrácení neprávem vyplacených požitků bez časového omezení daného §em 31 odst. 3. zák. č. 142/20 ve znění zák. č. 133/30 Sb. — **II.** Ustanovení §u 31 odst. 3 zák. č. 142/20 ve znění zák. č. 133/30 Sb. požadovati vrácení částek neprávem vyplacených týká se i přeplatek vzniklých před účinností zák. č. 133/30 Sb..

(Nález ze dne 14. prosince 1935 č. 5512/34.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 5020/25, 5894/26.

Věc: Arnošt E. proti ministerstvu sociální péče o přeplatek invalidního důchodu.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Výměrem z 25. srpna 1925 nepřiznal zemský úřad pro péči o vál. poškozence st-li invalidní důchod od 1. ledna 1921, protože konaným šetřením bylo zjištěno, že příjem jeho z činnosti hospodářsky samostatné činil v letech 1920 až 1923 20.000 Kč, pokud se týče 20.000, 25.000 a 24.000 Kč ročně. Zároveň bylo vysloveno, že částky vyplacené od 1. ledna 1921 do 31. prosince 1924 budou na st-li vymáhány. Stížnost do tohoto výměru zamítlo min. soc. péče výnosem z 19. května 1926. — Výměrem ze 7. června 1933 předepsal zmíněný zemský úřad st-li náhradu zbytku neprávem pobíraného důchodu v částce 2.520 Kč poukávav na zák. č. 133/30 Sb. a na pravoplatný svůj výměr z 25. srpna 1925 a podotkl, že st-li nelze přiznati výhody odstavce 3 § 31 zák. č. 133/30 Sb., poněvadž neučinil zadost ohlašovací povinnosti odst. 2 § 31 zák. č. 142/20 Sb. a pobíral požitky přes to, že měl vysoký příjem z obchodu.

Ve svém odvolání k min. soc. péče st-l výslovně uznal, že neoznámil změnu svých hmotných poměrů, omlouval se však tím, že dotýčný předpis požitkového zákona mu nebyl znám, a tvrdil, že požitky pobíral v dobré víře, poněvadž nedomohl se jich zůmyslným zatajením, neb zůmyslným předstíráním rozhodných okolností, jak to stanoví vl. nař. č. 87/1932. Mimo to tvrdil in eventum, že právo úřadu na náhradu přeběrků jest promlčeno. — Min. soc. péče nař. rozhodnutím odvolání zamítlo, podotknuvši, že okolnost, že strana neohlásila řádně příslušných změn, majících vliv na důchod, nenasvědčuje tomu, že by byla důchod přijala v dobré víře, a že proto předepsání náhrady přeplatků nebylo nezákonné.

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí uvažoval nss takto:

Podle § 31 odst. 2 zák. č. 142/20 jsou důchodcové povinni každou změnu ve svých poměrech, jež dotýká se podmínek, za nichž byl důchod přiznán, ihned zem. úřadu pro péči o vál. poškozence oznámiti, a ručí za škodu, vzniklou opomenutím této povinnosti. Toto ručení za škodu vzniklou uvedeným opomenutím zahrnuje v sobě také povinnost těch, kdo rozkaz v první větě obsažený nesplní, vrátiti to, co jim neprávem bylo vyplaceno. Tak judikuje nss ustáleně (srov. nál. Boh. A 5020/25, 5894/26). Toto právo, žádati vrácení toho, co vál. poškozenec na důchodu přijal, dáno bylo tu státu beze všeho časového obmezení.

Na zásadní povinnosti, vrátiti to, co neprávem bylo vyplaceno, nebylo ničeho změněno ani novelou č. 133/30, jež do § 31 zařadila 3. odst. tohoto znění: »Byl-li zaopatřovací požitek přiznán nebo likvidován neprávem nebo částkou vyšší, smí se od příjemce požadovati vrácení částky, kterou přijal v dobré víře, pokud se týče takto vzniklý přeplatek sraziti z požitků nejvýše za uplynulou dobu tří let od splatnosti požitků.« Tímto ustanovením bylo tedy právo státu, žádati zpět přeplatek, oproti dřívějšímu právnímu stavu z části časově omezeno, ale jen u těch vál. poškozenců, kteří přijímali vyplacený jim důchod v dobré víře. U těch lze požadovati vrácení nejvýše za uplynulou dobu tří let od splatnosti požitků. A contrario vyplývá ovšem z tohoto novelisovaného znění § 31, že nebyl-li příjemce požitků přeplacených v dobré víře, lze požadovati je bez jakéhokoliv omezení.

Pro názor stížnosti, že podle § 31 odst. 3 lze vrácení důchodu žádati jen tehdy, jestliže od rozhodnutí, jímž vrácení bylo nařízeno, neuplynuly

ještě 3 roky, není v zákoně nejmenší opory, a je výtká nezákonnosti na názoru tom zbudovaná bezdůvodná.

Stížnost uvádí dále, že zákon č. 133/30 Sb. nepůsobí zpět, a že tedy nemůže ho býti použito na přeplatky vzniklé v r. 1921 až 1924. Ze znění § 31 odst. 3 nedá však se dovoditi, že týká se jen přeplatek vzniklých po účinnosti tohoto zákona, nýbrž všeobecné znění jeho dokazuje, že týká se i přeplatek, jež vznikly před jeho účinností, a je opačný názor stížnosti mylný. Ostatně kdyby novela č. 133/30 se na případ st-lův nevztahovala, musel by přeplatky vrátiti vzhledem k tomu, co svrchu řečeno, i kdyby byl, přijímaje je, býval v dobré víře. — — — —

Č. 12.213.

Živnostenské právo: I. Zřízení vedlejšího závodu je výnosem osobního práva živnostníkovy, které podléhá jen omezením v zákoně přesně vymezeným. — II. Podmínkou pro schválení zřízení vedlejšího závodu ve smyslu § 40 odst. 3 živn. ř. není ustanovení způsobilého náměstka pro tento vedlejší závod; ani povaha živnosti, nutnost osobního dozoru při provozu a zájem ochrany práv učedníků nemohou požadavek takový zdůvodniti.

(Nález ze dne 14. prosince 1935 č. 5722/34.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 7526/28, 10.513/33, 10.604/33, 11.529/34, Budw. 8467 A.

Věc: Firma »N. Rella a synovec, spol. s r. o.« v P. proti ministerstvu obchodu o ustanovení náměstka při vedlejších závodech.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušují pro nezákonnost.

Důvody: Výnosem zemského úřadu v Praze z 29. listopadu 1929 byl schválen k hlavnímu závodu firmy »N. Rella a synovec, spol. s r. o.« v P., majitelky koncese ku provozování živnosti stavitelské v P., na základě § 40 živn. ř. vedlejší závod se stanovíštěm v Ž. s podmínkou, že firma ustanoví pro tento vedlejší závod vhodného náměstka ve smyslu § 55 živn. řádu. Odvolání podanému firmou proti zmíněné podmínce žal. úřad rozhodnutím z 18. ledna 1932 nevyhověl. Dalším rozhodnutím min. obchodu z téhož dne uložena též podmínka v pořadu stolic správních uvedené firmě pokud jde o vedlejší závod v K.

Obě rozhodnutí odůvodněna v podstatě takto: Zřízení způsobilého zodpovědného náměstka pro pobočný závod živnosti stavitelské jest zapotřebí vzhledem k povaze této živnosti tam, kde pro vzdálenost pobočného závodu od hlavního vzhledem k poměrům komunikačním a místním je nemožno, aby zástupce pro hlavní závod pobočku osobně technicky vedl a nad jejím provozováním náležitě osobně dožíral. Potřeba schválení zástupce pro pobočný závod jeví se zvláště nutnou, jsou-li v něm vedle pomocníků zaměstnávání též učedníci. Možnost zřízení jednoho náměstka pro více pobočných závodů byla míněna jediné tam, kde živnost tvoří jeden nedělitelný celek a nikoliv, kde tvoří samostatné skupiny, jak tomu jest při živnosti stavitelské, kde vzhledem ku povaze této živnosti, vyžadující osobního dozoru osoby zodpovědné, nevyhnutelně jest zapotřebí zvláštní místní zodpovědnosti. Z uvedených